

273445 - مېيىتقا سوغۇرتا شېركىتىدىن بېرىلگەن تۆلەم ياكى ئۆلۈم ئۆزۈتۈش ياردەم پۇلى مېيىتنىڭ قالدۇرغان مراس جۇملىسىدىن ھېسابلىنا مەدۇ؟.

سوئال

چوڭ دادم ۋاپات بولۇپ ئاللاھنىڭ رەھمىتىگە كەتى، ئۇنىڭ ئۆلۈم مۇراسىمىغا سوغۇرتا شېركىتى ۋە خىزمەت ئورنىدىن بېرىلگەن ئۆلۈم ئۆزۈتۈش ياردەم پۇللەرى بار، بۇ بىزنىڭ يۇرتىمىزدا سىرتىن كەلگەن ياردەم دەپ ئاتىلىدۇ، مېنىڭ سوئالىم: بۇ ياردەم پۇللەرى ۋارسلىرى مراس قىلىپ ئۆلىشىدىغان تەرىكىنىڭ جۇملىسىدىن ھېسابلىنا مەدۇ ياكى ئۇنىڭ ھەممىسى پەقەت ئايالغىلا بېرىلەمەدۇ؟. بۇ ھەقتە چۈشەنچە بېرىشىڭلارنى ئۆمىد قىلىمەن.

تەپسىلى جاۋاب

بارلىق گۈزەل ماختاشلار بىزنى توغرا يولغا مۇۋەپپەق قىلغان ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى ئاللاھقا خاستۇر، پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا، ئۇنىڭ ئائىلە تاۋابئاتلىرى ۋە ساھابىلىرىغا ئاللاھ تائالانىڭ رەھىمەت سالاملىرى بولسۇن.

سوئال سورىغۇچى قېرىندىشىمىزنىڭ يۇرتىدا بېرىلىدىغان ئۆلۈم ئۆزۈتۈش ياردەم پۇلى ياكى ئۆلۈمگە بېرىلىدىغان تۆلەم پۇلى ۋاپات بولغۇچى ھايات ۋاقتىدا كىمگە بېرىشنى بېكىتكەن بولسا شۇنىڭغا بېرىلىدۇ، ئەگەر ھېج كىشىگە بېرىشنى بېكىتكەن بولسا، سوغۇرتا شېركىتىدىن بېرىلگەن تۆلەم پۇلى تۈل قالغان ئايالغا سەرب قىلىنىدۇ، ئەگەر ئايالى بولمسا، ئوغۇللەرى ۋە توپ قىلمىغان قىزلىرىغا سەرب قىلىنىدۇ، ئۇلارمۇ بولمسا ئاتا-ئانسى ۋە شۇ بويىچە باشقىا توغقانلىرىغا سەرب قىلىنىدۇ.

ئەگەر ۋاپات بولغۇچى ئايلىق ئىش ھەققى ئالدىغان خىزمەتچى بولۇپ، خىزمىتىنى داۋاملاشتۇرۇۋاتقان بولسا ياكى ئۇنىڭ ۋاپات بولغان ۋە ئۇنىڭدىن كېىنلىكى ئىككى ئايلىق ئىش ھەققى بېكىتكەن بولسا، بۇ تۆلەم پۇل ياكى ئۆلۈم ئۆزۈتۈش پۇلى مېيت ۋاپات بولغان ئايىنىڭ ۋە ئۇنىڭدىن كېىنلىكى ئىككى ئايىنىڭ ئىش ھەققى بولىدۇ.

بېرىلگەن بۇ تۆلەم پۇلى مېيتىنىڭ خىزمەتچى بولغانلىقى سەۋەبىدىن بېرىلگەن بولسا، سوغۇرتا شېركىتىدىن ئۇنىڭ ئىش ھەققىنىڭ بىر قىسىمى ئايrip بېرىلگەن بولسا، بۇ تەرىكىنىڭ جۇملىسىدىن ھېسابلىنىدۇ، بۇ ۋارسلىرىنىڭ ھەممىسىگە تەقسىم قېلىنىدۇ. سۇغۇرتا شېركىتىنىڭ پىرىنسىپلىرىغا مۇراجىتەت قىلىنىمايدۇ، چۈنكى ئۇ ماھىيەتتە سوغات ياكى ھەدىيە ھېسابلانمايدۇ.

ئەگەر بىز سىرتىتىن بېرىلگەن بۇ ياردەمنى خىزمەتچىنىڭ ئايلىق ئىش ھەققىدىن ئايrip بەرگەن مال ئەمەس دەپ پەرەز قىلساق، بۇ ھەققەتەن ئۇنىڭ خىزمەت تارىخى ئۈچۈن بېرىلگەن سوغات ھېسابلىنىپ، ئۇنىڭ خىزمىتى ۋە تېرىشچانلىقى سەۋەبىدىن بولىدۇ، بۇمۇ ئۇنىڭ ھايات ۋاقتىدا كەسىپ قىلغان مال-مۇلكىگە قىتىلىدۇ ۋە ۋارسلارغا تەقسىم قىلىپ بېرىلدىدۇ.

"پىقەى توپلاملىرى" 11-توم 208-بەتتە، ئىمام شاپىي رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: مېبىت ۋاپات بولغاندىن كېيىن ئۇنىڭ ھاييات ۋاقتىدا قىلغان خىزمىتى سەۋەبىدىن ئۇنىڭ مۇلكىگە قېتىلغان نەرسىمۇ قالدۇرۇپ كەتكەن تەرىكىنىڭ جۇملسىدىن ھېسابلىنىدۇ. مەسلىن: ھاييات ۋاقتىدا ئۇۋ ئولاش ئۈچۈن قاپقان قۇرغان بولسا ئۇ ۋاپات بولغاندىن كېيىن قاپقانغا چۈشكەن نەرسىمۇ ئۇنىڭ بولىدۇ، چۈنكى ئۇ ئۇۋ ئولاش ئۈچۈن قۇرغان قاپقاننى چۈشكەن نەرسىگە ئىگە بولۇش ئۈچۈن قۇرغانلىقى ئۈچۈن ئۇنىڭ مۇلكى ھېسابلىنىدۇ. [ئەسىنلى مەتالىب"3-توم 3-بەت. "تۆھپەتۈل مۇھتاج"6-توم 382-بەت].

خىزمەتچى تۆلەم پۇلسىنى ئۇلوشۇشكە ھەقلق بولغانلارنى بېكىتسە ۋارىسىلارنىڭ ھەممىسىنى بېكىتىشى كېرەك، تۆلەم پۇلسىنىڭ ھەممە ۋارىسىلرىغا بېرىلىشىنى ۋەسىيەت قىلىشى كېرەك. بەزى ۋاقتىتا يازما ۋەسىيەت بوينچە چوڭ دادا ۋارس بولىدۇ، ياكى ئۇ ۋاپات بولغان بولسا قالغانلار ۋارس بولىدۇ.

بۇ ھەقتە تەپسىلى مەلۇمات ھاسىل قىلىش ئۈچۈن 217207 - نومۇرلۇق سوئالنىڭ جاۋابىغا مۇراجىئەت قىلىنسün.

ھەممىدىن توغرىنى بىلگۈچى ئاللاھ تائالادۇر.